

I. megoldás. Legyen az ABP háromszög AP -hez tartozó magassága BM_B , az APC háromszög AP -hez tartozó magassága pedig CM_C . Világos, hogy $BM_B + CM_C \leq BC$, ezért a két háromszög kétszeres területének összege nem nagyobb, mint $PA \cdot BC$, azaz

$$(1) \quad PA \cdot BC \geq AB \cdot PC_0 + AC \cdot PB_0.$$

1988-11-364-1.eps

Jelölje P tükörképét a BAC szög felezőjére P' , a C_0 és B_0 pont tükörképét C'_0 ill. B'_0 . Mivel az (1) állítás minden olyan P -re igaz, amely a BAC szögtartományban van, teljesülni fog P' -re is (még akkor is, ha esetleg P' az ABC háromszögnek nem belső pontja).

Ezért

$$P'A \cdot BC \geq AB \cdot P'B_0 + AC \cdot P'C'_0.$$

A tükrözés miatt $P'A = PA$, $P'B'_0 = PB'_0$, $P'C'_0 = PC_0$, így

$$(2) \quad PA \cdot BC \geq AB \cdot PB_0 + AC \cdot PC_0.$$

Összeadva az (1) és (2) egyenlőtlenségeket:

$$(3) \quad 2 \cdot PA \cdot BC \geq (AB + AC)(PC_0 + PB_0).$$

Hasonlóan kapjuk, hogy

$$(4) \quad 2 \cdot PB \cdot AC \geq (AB + BC)(PA_0 + PC_0),$$

$$(5) \quad 2 \cdot PC \cdot AB \geq (AC + BC)(PA_0 + PB_0).$$

A (3), (4) és (5) egyenlőtlenségeket összeszorozva :

$$\begin{aligned} & 8 \cdot PA \cdot PB \cdot PC \cdot AB \cdot BC \cdot AC \geq \\ & \geq (AB + BC)(BC + CA)(CA + AB)(PC_0 + PB_0)(PA_0 + PB_0)(PA_0 + PC_0). \end{aligned}$$

Nyilván $AB + BC \geq 2 \cdot \sqrt{AB \cdot BC}$, $BC + CA \geq 2 \cdot \sqrt{BC \cdot CA}$, $CA + AB \geq 2\sqrt{CA \cdot AB}$; a jobb oldal első három tényezőjét eképpen becsülve, majd mindkét oldalt $8 \cdot AB \cdot BC \cdot CA$ -val osztva, előbbi egyenlőtlenségünkéből éppen a feladat állítását kapjuk.

II. megoldás. Használjuk az ábra jelöléseit. Az A_0PC és B_0PC derékszögű háromszögekből

$$PA_0 + PB_0 = PC(\sin \gamma_1 + \sin \gamma_2).$$

Hasonlóan kapjuk, hogy

$$PA_0 + PC_0 = PB(\sin \beta_1 + \sin \beta_2) \text{ és}$$

$$PB_0 + PC_0 = PA(\sin \alpha_1 + \sin \alpha_2).$$

Ezeknek az egyenleteknek a szorzatából:

$$\begin{aligned} & PA \cdot PB \cdot PC(\sin \alpha_1 + \sin \alpha_2)(\sin \beta_1 + \sin \beta_2)(\sin \gamma_1 + \sin \gamma_2) = \\ & = (PA_0 + PB_0)(PA_0 + PC_0)(PB_0 + PC_0). \end{aligned}$$

Elég megmutatni, hogy a bal oldalon szereplő zárójeles tényezők szorzata legfeljebb 1. Ismert azonosság szerint pl.

$$\sin \alpha_1 + \sin \alpha_2 = 2 \cdot \sin \frac{\alpha_1 + \alpha_2}{2} \cos \frac{\alpha_1 - \alpha_2}{2} \leq 2 \cdot \sin \frac{\alpha}{2},$$

ahol $\alpha_1 + \alpha_2 = \alpha$ az A csúcsnál levő szög. Ezért

$$(\sin \alpha_1 + \sin \alpha_2)(\sin \beta_1 + \sin \beta_2)(\sin \gamma_1 + \sin \gamma_2) \leq 8 \cdot \sin \frac{\alpha}{2} \sin \frac{\beta}{2} \sin \frac{\gamma}{2},$$

és mint ismeretes (1. az alábbi megjegyzésekben szereplő szakköri füzet 240. oldalán)

$$\sin \frac{\alpha}{2} \sin \frac{\beta}{2} \sin \frac{\gamma}{2} \leq \frac{1}{8},$$

amiből már következik a feladat állítása.

Megjegyzések. 1. A feladatbeli szakaszokra fennállnak további egyenlőtlenségek is, pl.

$$PA \cdot PB \cdot PC \geq 8 \cdot PA_0 \cdot PB_0 \cdot PC_0.$$

Ezt beláthatjuk, ha a kitűzött állítás jobb oldalán levő összegeket a számtani és mértani közép közötti egyenlőtlenség alapján becsüljük.

2. Erdős–Mordell tételként ismerjük a következő egyenlőtlenséget:

$$PA + PB + PC \geq 2(PA_0 + PB_0 + PC_0).$$

Ennek a tételnek és néhány hasonló állításnak a bizonyítása megtalálható *Bartha Gábor–Kun Péter: Válogatott fejezetek a matematikából* c. szakköri füzet VI. fejezetében.